

OKRESNÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA V
Prokofievova 4, 851 01 Bratislava 5

Mestská časť Bratislava Petržalka
Kutlíkova 17
Bratislava

Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka Kutlíkova 17, PSČ 851 02	
Došlo dňa:	31. 10. 2019
Evidenčné číslo:	Císlo súdnej
Prílohy/listy:	Vybavuje:

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
Pd 75/19/1105-2

Vybavuje
JUDr. Patrik Marko

Bratislava V
25.10.2019

Vec

Všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava-Petržalka č. 8/2019 zo dňa 25.06.2019 o poskytnutí zľavy z príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka

- protest prokurátora podľa § 27 ods. 1 s poukazom na § 21 ods. 1 písm. a) bod 5., ods. 3 písm. f) bod 3. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov

Podľa § 27 ods. 1 s poukazom na § 21 ods. 1 písm. a) bod 5., ods. 3 písm. f) bod 3. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) podávam

protest prokurátora

proti Všeobecne záväznému nariadeniu mestskej časti Bratislava-Petržalka č. 8/2019 zo dňa 25.06.2019 o poskytnutí zľavy z príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka (ďalej len „VZN č. 8/2019“), ktoré navrhujem ako nezákonné zrušiť.

Predmetným VZN č. 8/2019 bolo porušené ust. Čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ust. § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, ust. § 28 ods. 5, ods. 7 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ust. § 6 ods. 24 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 27 ods. 1 zákona o prokuratúre protest proti všeobecne záväznému právnomu predpisu podáva prokurátor orgánu verejnej správy, ktorý všeobecne záväzný právny predpis vydal.

Podľa § 27 ods. 3 zákona o prokuratúre ak bol protest prokurátora podaný proti všeobecne záväznému právnomu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode a orgán verejnej správy zistí, že protest je dôvodný, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, všeobecne záväzný právny predpis zrušiť alebo ho podľa povahy veci nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. O vyhovení protestu a zrušení alebo zmene všeobecne záväzného právneho predpisu alebo o nevyhovení protestu upovedomí orgán verejnej správy prokurátora v lehote podľa prvej vety.

Podľa § 27 ods. 5 zákona o prokuratúre ak orgán verejnej správy nevyhoví protestu prokurátora proti všeobecne záväznému právnomu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.

Podľa § 45 ods. 4 zákona č. 162/2015 Z.z. (správny súdny poriadok) prokurátor je oprávnený podať žalobu proti všeobecne záväznému nariadeniu, proti ktorému podal protest, ktorému nebolo vyhovené.

Podľa § 359 ods. 1 správneho súdneho poriadku žalobcom je prokurátor, ktorého protestu proti všeobecne záväznému nariadeniu obce, mesta, mestskej časti alebo samosprávneho kraja nebolo vyhovené. Pod nevyhovením protestu prokurátora sa rozumie nezrušenie všeobecne záväzného nariadenia alebo jeho napadnutej časti, nevykonanie zmeny všeobecne záväzného nariadenia alebo jeho napadnutej časti v lehote podľa osobitného predpisu.

Odôvodnenie

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava – Petržalka uznesením č. 101/2019 zo dňa 25.06.2019 schválilo VZN č. 8/2019 s účinnosťou od 31.07.2019.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V preskúmal zákonnosť uvedeného všeobecne záväzného nariadenia a dospel k záveru, že VZN č. 8/2019 nie je v súlade so zákonom.

Podľa Čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 1a ods. 2 zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov (ďalej len ako "zákon o Bratislave") mestská časť je územným samosprávnym a správnym celkom Bratislavy; združuje obyvateľov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Mestská časť vykonáva samosprávu Bratislavy a prenesenú pôsobnosť v rozsahu vymedzenom zákonom a štatútom Bratislavy (ďalej len „štatút“); v tomto rozsahu má postavenie obce.

Podľa § 7a ods. 2 písm. g/ zákona o Bratislave, mestskej časti je vyhradené byť zriaďovateľom základných škôl a školských zariadení a plniť funkciu školského úradu, okrem základných umeleckých škôl a centier voľného času.

Podľa § 29 zákona o Bratislave ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na hlavné mesto ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Podľa § 4 ods. 3 písm. h) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon o obecnom zriadení“) **obec pri výkone samosprávy najmä** utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj **utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport.**

Podľa § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; **nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.**

Podľa § 28 ods. 5, ods. 7 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov **výšku mesačného príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole zriadenej obcou určí zriaďovateľ všeobecne záväzným nariadením.**

Príspevok v materskej škole na základe rozhodnutia zriaďovateľa sa neuhrádza za dieťa,

a) ktoré má prerušenú dochádzku do materskej školy na viac ako 30 po sebe nasledujúcich kalendárnych dní z dôvodu choroby alebo rodinných dôvodov preukázateľným spôsobom,

b) ktoré nedochádzalo do materskej školy v čase školských prázdnin alebo bola prerušená prevádzka materskej školy zapríčinená zriaďovateľom alebo inými závažnými dôvodmi; v týchto prípadoch uhrádza zákonný zástupca pomernú časť určeného príspevku.

Podľa § 6 ods. 2 písm. b) zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „zákon o štátnej správe v školstve“) **obec pri výkone samosprávy zriaďuje a zrušuje všeobecne záväzným nariadením podľa siete materské školy.**

Podľa § 6 ods. 24 zákona o štátnej správe v školstve **obec ako zriaďovateľ určí výšku príspevku za pobyt dieťaťa v materskej škole, výšku príspevku v základnej umeleckej škole, výšku úhrady nákladov na štúdium v jazykovej škole a výšku mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosť školského klubu detí, internátu alebo centra voľného času.**

Podľa § 1 VZN č. 8/2019 žiadosť o poskytnutie zľavy z príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka (ďalej len „mestská časť“) vo výške 70 % sú oprávnené predložiť všetky osoby, ktorým bola zverená osobná starostlivosť o dieťa a všetci zákonní zástupcovia detí navštevujúcich materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti, v prípade ak ich dieťa nemá trvalý pobyt v mestskej časti

alebo má trvalý pobyt v mestskej časti v trvaní menej ako 1 rok pred nástupom do materskej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti.

Podľa § 2 ods. 1 až 4 VZN č. 8/2019 zákonný zástupca predloží pre každý školský rok žiadosť o poskytnutie zľavy z príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti vo výške 70 %. Vzor žiadosti bude zverejnený na webovom sídle mestskej časti (www.petrzalka.sk) a na úradnej tabuli mestskej časti.

Žiadosť o poskytnutie zľavy z príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti sa predkladá pre každý školský rok do 15. septembra kalendárneho roka, alebo do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o prijatí dieťaťa, pre deti prijaté v priebehu školského roka, cez podateľňu Miestneho úradu mestskej časti alebo v elektronickej podobe.

O podaných žiadostiach o poskytnutie zľavy z príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti vo výške 70 % rozhodne starosta mestskej časti a predloží na vedomie miestnemu zastupiteľstvu.

Na poskytnutie zľavy z príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti nie je právny nárok.

Týmito zákonnými ustanoveniami sa Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava – Petržalka pri prijímaní napadnutého VZN č. 8/2019 dôsledne neriadilo.

Z ustanovenia § 4 ods. 3 písm. h) zákona o obecnom zriadení, ako aj z ustanovenia § 6 ods. 2 písm. b) zákona o štátnej správe v školstve vyplýva, že problematika upravená napadnutým VZN č. 8/2019 spadá pod výkon obecnej samosprávy. Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení môže obec vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia. Ustanovenie § 15 ods. 2 písm. a) zákona o Bratislave sa na mestské časti hlavného mesta pri schvaľovaní nariadení vzťahuje primerane.

Ustanovením § 7a ods. 2 písm. g) zákona o Bratislave je táto kompetencia prenesená v rámci Bratislavy na mestské časti, ktoré majú v tomto rozsahu postavenie obce. Táto kompetencia mestskej časti je vyjadrená aj v štatúte Bratislavy v § 38 písm. a/.

VZN podľa § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení predstavuje primárnu právnu úpravu, kde vo veciach územnej samosprávy môže obec vydávať nariadenia, ktoré nesmú byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Primárnosť právnej úpravy predstavuje skutočnosť, že takýmto VZN ako podzákonným predpisom sa upravujú právne vzťahy priamo, bez osobitného splnomocnenia zákonom, samozrejme za dodržania ústavných limitov obecnej normotvorby (pozri napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 19/97 z 13. mája 1997). V tomto konkrétnom prípade však školský zákon a zákon o štátnej správe v školstve problematiku výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach,

ako aj problematiku pôsobnosti, organizácie a úlohy obcí v oblasti výkonu školskej samosprávy komplexne upravujú.

Existencia právnej úpravy určitej oblasti spoločenských vzťahov zákonom znamená, že zákonodarca si túto oblasť právnej úpravy vyhradil. Tým, že štát ako jediná zvrchovaná autorita oprávnená prostredníctvom svojich orgánov prijímať zákony a ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy normatívne upraví a reguluje konkrétnu sféru spoločenských vzťahov, prejavuje svoju vôľu na rešpektovaní právnych noriem ich adresátmi, a to v autentickom stave, t.j. tak, ako sú zverejnené v Zbierke zákonov SR. Akékoľvek pozmeňovanie a prispôsobovanie, prípadne aj rozširovanie týchto právnych noriem podzákonnými právnymi predpismi vedie k neprípustnému zasahovaniu do právomoci orgánov štátu (pozri tiež rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Svzn/1/2015). Obce sú teda pri vydávaní všeobecne záväzných nariadení limitované svojou samostatnou pôsobnosťou, preto nemôžu vo všeobecne záväzných nariadeniach upravovať otázky, ktoré sú už upravené predpismi súkromného alebo verejného práva, bez osobitného splnomocnenia v zákone, resp. nad jeho rámec - a navyše ešte aj spôsobom, ktorý odporuje zákonu. Zákonodarca v oblasti financovania materských škôl v ustanovení § 28 ods. 5 školského zákona uložil obci (mestskej časti) povinnosť určiť výšku mesačného príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole (ďalej aj ako „príspevok“) zriadenej obcou všeobecne záväzným nariadením. Ustanovenie § 6 ods. 24 zákona o štátnej správe v školstve taktiež ukladá obci povinnosť určiť výšku príspevku za pobyt dieťaťa v materskej škole.

VZN č. 8/2019 upravuje žiadosť o poskytnutie zľavy z príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka, postup pri predkladaní žiadostí a následné rozhodovanie o podaných žiadostiach starostom mestskej časti. Normatívna úprava inštitútu poskytovania zľavy z príspevku je svojvoľná, t. j. mimo ústavného a zákonného rámca rozsahu pôsobnosti zverených obciam v oblasti územnej správy v školstve, resp. iného zákona nesplnomocňuje obec (mestskú časť) na normatívnu úpravu inštitútu poskytovania zľavy z príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole, a teda takáto úprava nemá zákonný základ. Obec (mestská časť) je povinná v rámci normatívnej úpravy príspevku obmedziť sa na určenie jeho výšky tak, ako to ustanovujú vyššie citované splnomocňujúce ustanovenia zákona. Každá normatívna úprava právnych vzťahov týkajúcich sa príspevku, ktorá presahuje zákonné zmocňovacie ustanovenia, neprípustne rozširuje oblasť právnych vzťahov zverených obciam zákonom na normatívnu úpravu a preto je v rozpore so zákonom.

Ustanovenie § 2 ods. 3 VZN č. 8/2019 splnomocňuje starostu mestskej časti na vydávanie individuálnych správnych aktov vo forme rozhodovania o žiadostiach na zľavy z príspevkov, pričom takéto oprávnenie zákony upravujúce predmetné spoločenské vzťahy starostovi nepriznávajú. Jediné zákonné ustanovenie splnomocňujúce zriaďovateľa (mestskú časť) na rozhodnutie vo veci príspevku je § 28 ods. 7 zákona č. 245/2008 Z.z. o neuhrádzaní príspevku. Mestská časť Bratislava - Petržalka si uvedeným ustanovením VZN č. 8/2019 uzurpovala právomoc, ktorá jej zo zákona nevyplýva.